

בתי המשפט

- בית משפט השלום תל אביב-יפו (א 065104/03)

לפני: כב' השופט חאג' יחיא

תאריך: 03/10/2006

בעניין:

צאן רגינה

ע"י ב"כ

עו"ד פרחי ניסים

התובע

נגד

1 . אונטרמן חיים 2 . מגדל חברה לביטוח

ע"י ב"כ

עו"ד ילינק שמואל

הנתבע

פסק דין

זוהי תביעה לתשלום פיצויים על נזקי גוף אשר נגרמו לתובעת, בעקבות פגיעתה באירוע המהווה תאונת דרכים על פי הגדרת תיבה זו בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות הדרכים תשל"ה 1975 , כאשר רכב נהוג בידי הנתבע מספר 1 פגע בה בעת בקשה לחצות את הכביש.

התובעת טוענת כי בתאריך 26/2/03 בשעה 11:00 חצתה את הכביש , כשלפתע פגע בה רכב אשר היה נהוג בידי הנתבע 1, ומבוטח אצל הנתבעת 2 , והתובעת נפלה ונפגעה .

רכבו של הנתבע 1 מבוטח על פי הוראות פקודת ביטוח רכב מנועי -1970 , כפי שבא כוחה אישר זאת בישיבת יום 26/3/06 (פרוטוקול הדון מאותו יום, עמ' 19 שורה 19)

בכתב ההגנה טענו הנתבעים כי הנתבע מספר 1 לא נגע בתובעת כלל, לא פגע בה , ולא היה מעורב באירוע תאונה בו נפגעה התובעת. נטען כי בהתקרב הנתבע למקום בו ביקשה התובעת לחצות את הכביש, הוא הבחין בה נופלת עוד לפני שהגיע אליה, עצר את רכבו במרחק של 1.5 - 2 מטר ממנה , ואך ירד מרכבו כדי לעזור לה לקום.

במישור הנזק טוענים הנתבעים כי כל תחלואיה ובעיותיה הרפואיות של התובעת , אינן קשורות לאירוע בו היא טוענת כי נפגעה, וכי היתה חולנית, נוטה ליפול, עוד מלפני התאונה , וכי באירוע הנטען אל נגרם לה למעשה כל נזק.

שאלת מעורבותו של הנתבע באירוע

את עדותה הראשית, התובעת הגישה בשני תצהירי עדות ראשית שלה, האחד מיום 13/8/03 המתמקד בשאלת האירוע ומעורבותו של הנתבע 1 בו, והשני מיום 2/5/05 , המתמקד בשאלת גובה הנזק.

אתייחס בפרק זה של פסק הדין לתצהיר הראשון.

בתצהירה (ת/1) טוענת התובעת כי בתאריך התאונה פסעה על המדרכה ברחוב כורזין בגבעתיים, ובבואה לרדת מן המדרכה אל הכביש על מנת לחצות אותו , הגיע לפתע משמאלה רכב בצבע לבן , פגע בה והיא נפלה .

לאחר התאונה , נהג הרכב הפוגע יצא מרכבו וניגש אליה, התנצל ואמר לה כי הוא אדם בן 72 שנים , והוסיף "אין לך מה לדאוג יש לי ביטוח והביטוח יפצה אותך"

כמו כן נטל הנהג פיסת נייר ורשם עליה את פרטיו ופרטי רכבו, והוסיפה התובעת , "ומיזמתו רשם את המלים " מספר הרכב הפוגע " . עוברי אורח התקהלו סביבה , ניגשו לשאול לשלומה והזמינו אמבולנס , בעודה שוכבת על שפת המדרכה .

זהו סיפור האירוע כפי שהתובעת ציינה אותו בתצהירה ת/1 .

המסמך ועליו פרטי רכבו של הנתבע הוגש דווקא ע"י הנתבעים וסומן נ/5 .

לעניין אירוע התאונה העידה התובעת לעצמה, ולא הביאה עדים נוספים, אך הגישה גם את הודעתו של הנתבע מספר 1 במשטרה אודות האירוע.

בעדותה חוזרת התובעת על אופן האירוע כפי שנטען בכתב התביעה והתצהיר ת/1. תוך כדי חקירה, ניסה בא כוח הנתבעים למצוא סתירות ואי דיוקים בדבריה של התובעת, ואולם בשים לב לגילה (התובעת ילידת 1920, בת 86 ביום ששמעתי את עדותה) היתה צלולה, ערנית, וידעה להשיב על שאלות בא כוח הנתבעים ספונטאנית ללא בלבול, או סימני שכחה.

יתכן ויש אי אילו אי התאמות פה ושם בדבריה, ואולם אלה הן אי התאמות מן הסוג הנוסך אמינות לדברי העדה. יש לזכור שהיא עברה אירוע טראומטי בצורה כל שהיא, שהיה שלוש שנים לפני עדותה בפני, והיא כאמור בת 86. בנסיבות אלו, אך טבעי הוא כי לא תזכור במדויק למשל אם ירדה מן המדרכה עם רגל שמאל, או רגל ימין, אם הרכב בא במהירות של 20-40 קמ"ש או 40 קמ"ש. כאן המקום לציין כי מידת התרשמות של עד מאירוע בו הוא מעורב, נשלטת ומושפעת ע"י חושיו של העד באותה סיטואציה. אדם הנפגע מרכב נוסע, ומופל ארצה, מן הסתם ירגיש כי מהירות אותו רכב, היא גבוהה יותר ממה שהיה באמת. אדם הנמצא במצוקה נשימתית, לפרק זמן מסוים, ירגיש את אותו פרק הזמן ארוך הרבה יותר מאדם הצופה מן הצד, וכן האלה. כך שאם בא כוח הנתבעים מצא אי אילו סתירות לא מהותיות כלל, או אי אילו אי דיוקים, במקרה של התובעת אשר לפני, אין אלה מן הסוג שיגרום לסדקים או שסעים בעדותה עד כדי כך שאומר שאין היא יודעת על מה היא מדברת או שהיא משקרת ביודעין.

אותו דבר גם לעניין צבע הרכב, אם התובעת ציינה כי צבע הרכב לבן, והתברר על פי רשיונו נ/3 צבעו הנו כסף, אזי אין לבוא אל התובעת בטענות על כי לא הצליחה להבחין בין לבן לכסף לגבי צבעו של רכב הפוגע בה בהפתעה גמורה כאשר היתה עסוקה בניסיון חצית הכביש. זאת במיוחד שאין מחלוקת כי רכבו של הנתבע היה אחרי האירוע במרחק של 1.5-2 מטר ממנה לפי גרסת הנתבע. אין הנתבעת טוען "במקום אחר הייתי" כי שלאי הדיוק בצבע הרכב אין כל רלוונטיות.

איני מוצא כל צורך לסקור את כל ה"סתירות" (עם או כלי מירכאות, שבא כוחם המלומד של הנתבעים מצא בדברי התובעת, ורק אחזור ואומר כי כל אלה אינן סתירות מהותיות שיש בהן לגרום לי לקבוע כי התובעת משקרת.

חיזוק גרסת התובעת ע"י עדויות הנתבעים

הנתבעים הביאו שני עדים מטעמם. את הנתבע 1, ואת מר מאירסדורף מתתיהו.

לטעמי, גרסתה של התובעת קיבלה חיזוק, בראיות נסיבתיות דווקא מעדויותיהם של הנתבע 1 ועד ההגנה 2.

איני מוצא צורך לנתח כל אמירה וכל ראיה נסיבתית כזו, אציין אותן בקצרה.

הנתבע מספר 1 מסר הודעה במשטרה, ת/3. בהודעה זו מציין הוא -

" אישה מבוגרת ירדה מהמדרכה לכביש (אין שם מעבר חצייה) . "

מדוע מצא הנתבע לנכון לציין כי אין במקום מעבר חצייה? . קיימת סבירות בכך שהוא ציין זאת כדי להרחיק מעצמו את האחריות לפגיעה בה

במקום אחר בת/3 הוא מציין ,

" ... הגיעו אנשי משטרה ולקחו ממני את כל הפרטים ... "

מדוע ייקחו אנשי המשטרה מהנתבע את כל הפרטים, אם אכן הגרסה שנמרה במקום היא כי הגב' נפלה סתם כך מהמדרכה?

עוד הוא מציין

" אחרי שקבלתי אישור של אנשי הניידת עזבתי את המקום .. "

אם לא היה מעורב בתאונה , מדוע היה צריך לקבל אישור של אנשי הניידת?

עוד

" דיווחתי מיד לחברת הביטוח .. "

אם לא היה מעורב בתאונה , מדוע זה ידווח לחברת הביטוח .

על תהייה אחרונה זו נשאל הנתבע בחקירה נגדית של בא כוח התובעת עמוד 26 לפרוטוקול , וכך הוא נשאל וכך הוא עונה

" ש. אתה אחר כך הולך ומדווח על תאונה לחברת הביטוח? "

ת- בהחלט עוד לפני ההודעה למשטרה

ש- למה אתה מדווח לחברת הביטוח על מקרה שאוטו שלך לא מעורב בו ?

ת- כי הייתי עד לאירוע בכביש , והיתה פעם ראשונה בחיים שאני עד לאירוע כל שהוא מסוג זה . "

תשובתו של הנתבע אינה הגיונית, גם אם איחס לו מידה גדולה ביותר של תמימות. כשאין רכבו של אדם מעורב בתאונה והוא רואה אירוע כל שהוא בכביש, לא יעלה על הדעת שהוא ילך וידווח לחברת הביטוח.

אך בהמשך העד אומר

"... צלצלתי לסוכן הביטוח שלי, זאת היתה הסיבה והוא אמר לי תשלח לי הצהרה בכתב .."

היעלה על הדעת, גם אם הנתבע אדם תמים ונאיבי מאין כמוהו, היעלה על הדעת שאם אמר לסוכן שלו, שראה גבר נופל במדרכה או בכביש, שהסוכן, יציע לו לשלוח על כך הצהרה בכתב? אין זאת אלא שהנתבע מסר לסוכן כי פגע בתובעת או ככל הנראה פגע בה.

אינני מקבל את הסברו כל הזמן, שמכיוון שזו היתה פעם ראשונה בחיים שלו, הוא לא ידע מה לעשות.

ואדרבא, עצם האמירה -

" היות שהיתה פעם ראשונה בחיים שלי, רציתי לדעת מה לעשות .."

אמירה זו מתאימה יותר לאירוע של מעורבות בתאונה, ולא הפעם הראשונה שהוא רואה אישה נופלת במדרכה או בכביש.

ומעל לכל, אותו סוכן, לא הוזמן להעיד, ולא הובררו השיחות שהתקיימו בינו לבין הנתבע. על מה הודיע לו הנתבע, ומה הוא יעץ לו. אי הזמנת הסוכן, נוטלת מכל האמירות של הנתבע לגבי הסוכן, כל משקל ראייתי, ואך פועלת כנגדו כמי שלא הביא עד שיוכל היה לעזור לו.

ראיה נסיבתית נוספת, עניין גילו של הנתבע. אומנם הטענה כי הנתבע אמר לתובעת כי הוא בן 72, עלתה אך במהלך הדיון בתביעה, (והתבררה כנכונה), אך אם אכן עובדה זו צוינה על ידי התובעת לראשונה, מניין היא ידעה את גילו אם לא הוא אמר לה. אומנם הגיל מצוין בת/3 שהיה ברשות התובעת בתאריך כל שהוא לפני עדותה בפני, אך יתכן שגם הנתבע אמר לה את גילו וממנו היא ידעה את הגיל.

זאת ועוד. לתובעת נמסר פתק קטן ועליו נרשמו פרטי הרכב של הנתבעת. 5/ נ, נתגלעה מחלוקת בין הצדדים מי סמר לתובעת את הפתק.

תחילה היא אמרה כי הנתבע הוא זה שמסר לה אותו, אך בהמשך ובחקירה הנגדית, נאלצה להודות שאולי האנשים שהתקבלו סביבה הם אלה שנתנו לה אותו.

בין כך ובין כך, על הפתק נרשמו המלים -

" מספר רכב פוגע

27-616-87

אונטרמן חיים

שמעון בן צבי 32/6

" 732245

גם אם אקבל את גרסת הנתבעים כי הפתק נמסר לתובעת לא ע"י הנתבע אלא ע"י אדם אחר שהיה במקום, וכי המלים " הרכב הפוגע " לא נמסרו ולא נכתבו ע"י הנתבע, הרי אין מחלוקת כי מספר הרכב המצוין בפתק הוא של הנתבע. וגם אם אניח כי מי מהנוכחים, ראה את מספר הרכב, ורשם את המספר, גם שלא מפי הנתבע. עדיין נשאלת השאלה, מי אמר למי שרשם את מספר הרכב ואת המלים " הרכב הפוגע ": את שמו של הנתבע, אם לא הוא? מי מסר למי שרשם את הפתק את כתובתו של הנתבע, אם לא הוא? ומי מסר למי שרשם את הפתק את המספר הנחזה להיות מספר טלפון, אם לא הנתבע עצמו?

האם יתכן שהנתבע מסר את כל הפרטים האלה, רק משום שהיה עד לאישה הנופלת במדרכה או בכביש? לא סביר.

ראיות נסיבתיות נוספות

על סמך החומר שאספה המשטרה, פתחה תיק תאונת דרכים (כללי) ובו פרטי הנתבע כמי נהג ברכב, ופרטי התובעת כמי שנפגעה באירוע של תאונת דרכים. אכן המשטרה פועלת על סמך מידע שנמסר לה, ואין בעצם פתיחת התיק ראייה חותכת על כך כי אכן המדובר הוא באירוע של תאונת דרכים. אך מנגד אינני יכול לקבל את גרסת הנתבעים כי עצם העובדה כי הנתבע 1 לא הועמד לדין בעקבות האירוע, הופכת את הנסיבות בהן נפגעה התובעת, אוטומטית, לאירוע שאינו תאונת דרכים.

טופס מגן דוד אדום, שהגיע למקום, מצוין " מספר הרישוי של כלי הרכב המערבים בתאונת דרכים .." וצוין מספר רכבו של הנתבע.

גם כאן אסתייג ואומר כי הרשום בטופס של מגן דוד אדום אינו ראייה חותכת על תוכנו, אך אינני סבור כי התובעת במצב הרפואי שהיתה בו בגיל שלה, יכלה עוד בפרק הזמן הקצר בין נפילתה והגעת מגן דוד אדום, להמציא את סיפור התאונה. יש לזכור כי היו אנשים במקום, ומותר להניח כי גם מפיהם שמעו אנשי מד"א כי הגב' נפגעה ע"י רכב, שאף את פרטיו ציינו בטופס, וזהו הרכב של הנתבע 1.

עד ההגנה מר מאירסדורף, מעיד כדלקמן

" האדון הזה , (והצביע על הנתבע 1) היה בתוך האוטו , מאד חיוור היה "

האם הנתבע היה חיוור רק בגלל שהבחין באישה מבוגרת נופלת כך סתם ? או שהיה חיוור בגלל שהיה מעורב בארוע. ההנחה השניה סבירה יותר

בתשובה לשאלת בא כוח התובעת,

"ש- כשדיברת עם הגברת שאלת או ביררת איך קרה מה קרה .

ת- היא אמרה לי שהאוטו פגע בה "

יש כאן סמיכות זמן ומקום של אמירת הדברים, שיש לתת לעצם אמירתם, בזמן שנאמרו, משקל משמעותי. עוד הגב שוכבת על הכביש , ואמבולנס טרם הגיע , נשאלת מה קרה, והיא עונה שהאוטו פגע בה . לא נראה לי כי היא המציאה את הסיפור.

כל אלה הן כמובן ראיות נסיבתיות, אשר בהצטברותן, אין לי עוד כל ספק כי אכן הנתבע מספר 1 הוא אשר פגע בתובעת וגרם לנפילתה עם האוטו שלו .

הוסף לכך גם התרשמותי הבלתי אמצעית מדברי הנתבע על דוכן העדים, אשר הפגין חוסר ביטחון עצמי בולט, תשובות מעושות, ורבור היה בדבריו כי הוא מנסה להציג גרסה שגם לו קשה היה להגן עליה .

אני קובע על כן כעובדה כי התובעת נפגעה ע"י רכבו של הנתבע מספר 1 באירוע המהווה תאונת דרכים על פי החוק .

עניין הנזק.

התובעת בקשה למנות לה מומחה רפואי לקביעת שיעור נכותה כתוצאה מהתאונה , בית המשפט מינה את ד"ר ארנן גרינטל .

ד"ר גרינטל בדק את התובעת , מסר חוות דעת , ובסיכומה הוא קבע -

" מבחינה תפקודית חזרה כיום לעצמאות מלאה , מצד הדומה לתפקודה עובר לסיפור החבלה . בפרק הירך הימני קיימים סימפטומים קלים ורושם לחולשה יחסית קלה של האבדוקטורים עם צליעה קלה , הגבלה קלה בחלק ממישורי התנועה , אך ללא התדרדרות משמעותית בתפקודה . עם זאת נותרה לב' צאן נכות

אורטופדית צמיתה כתוצאה מהשבר בפרק הירך . ההגבלה בתנועה מבחינת הטווחים המדודים אינה גדולה אך קיים קושי כפי שמתואר ברישומים הרפואיים ובחוות הדעת , ועל כן נכותה הנה 10% בהתאמת מחצית הסעיף 48 (1) של ספר התקנות של הביטוח הלאומי .

סעיף 48(1)(ה) לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) קובע

48. הפרקים הגדולים של הגפיים התחתונים

ה. הגבלה בכיפוף המפריעה לישיבה 20%

המומחה בחוות הדעת שלו מציין אם כן שלושה דברים

א- א- שיש לתובעת נכות בשיעורו של 10%

ב- ב- שהם מחצית מן הקבוע בסעיף 48(1)(ה)

ג- ג- בגין הגבלת כיפוף המפריעה לישיבה .

אין כל ספק כי גם על פי הסעיף בו השתמש המומחה , וגם בדבריו המפורשים כי התובעת חזרה לתפקודה מלפני הפגיעה , כי אין מדובר בנכות בעלת מימד תפקודי כל שהוא, לא בעבודה (שכן הגב' אינה עובדת) ולא בחיי היום יום .

בתשובה לשאלות בא כוחה , היא עונה כי עברה החל מיום 1/1/06 לגור במוסד של מבוגרים , אנשים פנסיונרים , וכי היא עברה לגור שם כי לא יכלה לשרת את עצמה .

אין מדובר במוסד סיעודי, אלא מקום של פנסיונרים , התובעת כיום בת 86 , וטוענת כי לא יכולה לשרת את עצמה .

לפי מידת החיוניות, המרץ, והזיכרון המופגן שהבחנתי אצל התובעת, אינני סבור כי היא לא יכולה לשרת את עצמה בגלל מגבלות שהן, מעבר למגבלות של אישה בגילה , ועל אף עברה הרפואי של התובעת כפי שעולה מהחומר הרפואי שהוגש ע"י הנתבעים, נראית התובעת חיונית, רעננה , ואף מתבדחת . לא הבחנתי בהגבלה תפקודית, מעבר למתבקש ומתחייב מן הגיל שלה .

הוסף לכך את קביעתו של המומחה , שהיא חזרה לתפקודה מלפני התאונה , ואז אין אני יכול ליחס לעובדה כי עברה למגורי מבוגרים ופנסיונרים, כל משמעות העולה מן התאונה .

כאב וסבל

אני פסוק לתובעת פיצוי בראש הזנק לש כאב וסבל סבכום ל 20000 ₪ בשים לב לנכות, ולימי האשפוז

עזרת הזולת-

בתצהירה טוענת התובעת כי אחרי התאונה ולמשך חצי שנה לקחה עזרה מעובדת זרה, לפי 3 שעות שבועיות , בעלות של 25 ₪ .

אני מוצא לנכון לאשר לתובעת עזרת הזולת בשיעור זה לתקופה זו . לא נראה לי כי התובעת מגזימה בנקודה זו, גם בשים לב לגיל שלה. אין ספק כי אירוע התאונה הכניס מימד חדש לחייה , ובתקופה של חצי שנה אחרי התאונה היתה זקוקה לעזרה נוספת, מעבר לדורש לה בגלל גילה , כנובעת ישירות מן התאונה .

אני פוסק לה בראש נזק זה סכום 2500 ₪

אחרי תקופה זו התובעת בעצמה מאשרת כי היא מקבלת עזרה מן הביטוח הלאומי , ומבני המשפחה. באור חוות הדעת של המומחה , איני רואה שיש מקום לפסוק לה סכום נוסף בגין עזרת הזולת בעבר.

עזרת הזולת לעתיד

אם כי כאמור המומחה , קבע כי התובעת חזרה לתפקודה כמלפני התאונה , אך אין ספק כי תוצאות התאונה ניכרות בחייה , ומותר להניח כי היא תזדקק לעזרת הזולת, במצבה כיום, מוקדם יותר מאשר , אילולא התאונה .

אין קנה מידה למדוד את העלות של עזרת הזולת בגין הקדמת הצורך בכך, ולא את משך הזמן . אפסוק לתובעת בגין כך סכום גלובלי בסך של 25000 ₪

הוצאות

התובעת צירפה קבלות על הוצאות עבור טיפולים, בסכום של 660 ₪ לערך , וכן 255 ₪ על מוניות, וכן , כ 1300 ₪ תרופות ובתי מרקחת.

ההוצאות נראות סבירות ואני מאשר אותן , סך הכל 2215 ₪ . בתוספת ריבית והצמדה , 2500 ₪

לסיכום

אני מחייב את הנתבעים ללשם לתובעת סכומים אלו

א- כאב וסבל 20000 ₪

ב- עזרת הזולת בעבר 2500 ₪

ג- עזרת הזולת לעתיד 25000 ₪

ד- הוצאות 2500 ₪

סך הכל 50000 ₪ .

זאת בתוספת ריבת והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד התשלום המלא בפועל , וכן אגרת משפט בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד התשלום המלא בפועל, והוצאות משפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ועד התשלום המלא בפועל .

באשר לשכ"ט . בא כוחה המלומד של התובעת מבקש ממני שני דברים,

א- בסעיף 30 לסיכומי, מבקש לפסוק שכ"ט עו"ד בשיעור של 13 % כקבוע בחוק .

ב- למטה מזה מבקש הוא לפסוק שכ"ט מעבר לקבוע בחוק, בנימוק שניהול התיק התארך שלא לצורך, ורק בגלל שהנתבע מסר גרסה לא נכונה ביודעין, כדי שלא להסתבך בפלילים .

תקנה 514 לתקנות סדר הדין קובעת לאמור =

514. הארכת דיון שלא לצורך

ראה בית המשפט או הרשם כי בעל דין האריך את הדיון בכל הליך שלא לצורך, על ידי טענות סרק או בכל דרך אחרת, רשאי הוא, באותו הליך או בפסק הדין, וללא קשר עם תוצאות המשפט, להטיל עליו את הוצאות ההליך או המשפט בשיעור שימצא לנכון בנסיבות הענין, לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, או לטובת שניהם.

מצד אחד מאחר והנתבע מספר 1 מבוטח ע"י הנתבעת מספר 2, הרי הנטל בסופו של דבר ייפול על הנתבעת 2, בגין מעשה של הנתבע 1, אשר מסר גרסה שקרית לכל אורך הדרך, ורק דבר זה הוא שגרם להארכת הדיונים, מעבר לדרוש.

מצד שני שכ"ט עו"ד בתביעות על פי חוק הפלת"ד נקבע בחוק. אך במקביל, סעיף 16 לחוק קבוע

16. שכר טרחה

(א) (א) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תקבע, באישור שר המשפטים, תעריף מקסימלי לשכר טרחה של עורך דין בעד הטיפול בתביעות לפי חוק זה, ובלבד ששכר טרחה שנקבע לפי תוצאות הטיפול לא יעלה על 8% מהסכום שהוסכם לשלמו לנפגע, ואם היו הליכים משפטיים - על 13% מהסכום שנפסק: מי ששילם שכר טרחה העולה על התעריף המקסימלי, זכאי להחזר העודף.

סעיף 16 מתייחס לסכום שכר הטרחה אותו יגבה עורך הדין מלקוחו. סעיף 16 עניינו מערכת היחסים בין עורך הדין ללקוח. שכ"ט עו"ד והוצאות משפט, נפסקים לטובת התובע, ולא לעורך הדין שאינו צד למשפט. היוצא מכל אלה כי אין מניעה עקרונית כי בית המשפט אכן יפסוק לטובת התובע סכום שכ"ט והוצאות בלי הגבלתו לאמור בסעיף 16 שעניינו כאמור יחסי עורך דין לקוח.

רצוי שבית המשפט ימעיט בשימוש באמצעי זה, כדי לשמור על הרמוניה משפטית, וקביעת כללים ברורים לפסיקת הוצאות ושכ"ט עו"ד לכל המקרים, עד כמה שאפשר, לפי אותו קנה מידה.

במקרה שלפני, אכן ניהול התיק כפי שנוהל, נגרם אך ורק בגלל טענתו של הנתבע כי לא היה מעורב בתאונה, שהתבררה כשקרית, ועליו הוא, ולא המבטחת לשאת בתוצאות.

לפיכך אני מחייב את הנתבעים, ביחד ולחוד, בנוסף לאמור לעי, בשכ"ט עו"ד בשיעור של 13% מהסכום הפסק.

כן אני מחייב את הנתבע מספר 1 אישית בלבד בסכום נוסף, בגין הוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום נוסף של 5000 ₪ בתוספת מע"מ כדין.

ניתן היום י"א תשרי תשס"ז 03 אוקטובר 2006 ע.ג.חג' יחיא, שופט

לצדדים בדואר